

Tavshedspligt – for frivillige

- Herunder dagtilbudsbestyrelsesmedlemmer
-

Ledelsen skal sikre, at de frivillige ikke kun har det nødvendige kendskab til generelle regler og principper, men også kendskab til de særlige forhold, der måtte være på netop dén arbejdsplads, hvor den frivillige har sit virke. Ledelsen skal i det hele taget sikre, at de frivillige har det nødvendige kendskab til forventet adfærd på den pågældende arbejdsplads.

Opsummering:

- Frivillige må som udgangspunkt gerne fortælle andre om deres frivillige arbejde.
- Adgangen til at offentliggøre oplysninger, som frivillige har fået kendskab til gennem det frivillige arbejde, er dog begrænset af reglerne om tavshedspligt.
- Hvis en oplysning er fortrolig og derfor omfattet af tavshedspligt – for eksempel fordi den vedrører enkeltpersoners private eller økonomiske forhold – kan den i almindelighed ikke videregives til private.
- Der gælder særlige regler om videregivelse af fortrolige oplysninger til andre myndigheder.
- På en række områder gælder der specielle regler om tavshedspligt.
- Hvor der er tvivl om, hvorvidt en oplysning kan videregives, er en god idé at indhente samtykke.

Frivillige er også omfattet af de bestemmelser om tavshedspligt og om behandling af personoplysninger, der fremgår af straffeloven, forvaltningsloven og persondataloven. Bestemmelser om tavshedspligt findes i forvaltningslovens § 27 og i straffelovens § 152.

Tavshedspligten omfatter kun oplysninger, der er fortrolige. Der er tavshedspligt, når en oplysning ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som fortrolig, eller når det er nødvendigt at hemmeligholde oplysningen for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser. Tavshedspligten gælder både under udførelse af det frivillige arbejde og efter at det frivillige arbejde er afsluttet.

Tavshedspligt kan kun pålægges med hensyn til en oplysning, når det er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til bestemte offentlige eller private interesser.

I forvaltningsloven er der foretaget en opregning af **offentlige og private interesser**, der – efter en konkret vurdering – kan føre til, at en oplysning er fortrolig og dermed undergivet tavshedspligt.

I opregningen af **offentlige interesser**, der kan føre til, at en oplysning er fortrolig, nævnes blandt andet hensynet til gennemførelse af **offentlig kontrolvirksomhed** og det **offentliges økonomiske interesser**. Også hensynet til den **interne beslutningsproces** kan medføre tavshedspligt, for eksempel for så vidt angår oplysninger om igangværende politiske forhandlinger og interne overvejelser i myndigheden.

Af **private interesser**, der kan føre til, at en oplysning er fortrolig, nævnes i forvaltningsloven blandt andet hensynet til enkeltpersoners, private selskabers eller foreningers interesse i at beskytte oplysninger om deres **personlige, økonomiske eller interne forhold** samt oplysninger om **drifts- eller forretningsforhold**. Hensynet til beskyttelsen af bl.a. enkeltpersoners personlige forhold betyder derfor, at der ikke må ske uberettiget videregivelse af oplysninger for eksempel om **enkeltpersoners strafbare forhold, helbredsforhold, økonomiske forhold og lignende**.

Eksempel: En frivillig i den kommunale hjemmepleje er på besøg hos en ældre borger som besøgsven. Under besøget fortæller den frivillige, at en anden ældre borger i samme opgang er kommet på hospitalet for at blive opereret for en bestemt lidelse. Dette vil i almindelighed være et brud på tavshedspligten

Ved siden af de almindelige regler om tavshedspligt i straffeloven og forvaltningsloven kan der ved lov være fastsat særlige regler, der pålægger ansatte og frivillige en mere **vidtgående tavshedspligt**. Så må ledelsen informere de frivillige herom.

Tavshedspligten kan ikke udvides ved tjenstlig ordre. Dette betyder, at ledelsen ikke ved tjenstlig ordre kan pålægge en offentligt ansat eller en frivillig medarbejder tavshedspligt i videre omfang, end hvad der følger af lovgivningen. Ledelsen kan således ikke udstede en såkaldt mundkurv, dvs. instrukser, der for eksempel angiver, at der er tavshedspligt med hensyn til enhver oplysning, som den ansatte eller den frivillige kommer i besiddelse af. Det er dog tilladt og anbefales, for eksempel i en vejledning, at **præcisere** det nærmere indhold af den tavshedspligt, der gælder for de ansatte og de frivillige.

Der kan være behov for, at forvaltningsmyndigheder udveksler oplysninger med hinanden, selv om de er fortrolige. Dette kan for eksempel være tilfældet, hvor flere myndigheder samarbejder ved behandlingen af bestemte sagstyper. De nærmere regler herom findes bl.a. i forvaltningsloven og persondataloven.

At der i almindelighed gælder en videre adgang til at videregive fortrolige oplysninger til en anden offentlig myndighed end til private hænger sammen med, at den myndighed, som modtager oplysningerne, selv vil være omfattet af lovgivningens regler om tavshedspligt for offentligt ansatte og for frivillige.

En frivillig medarbejder må dog ikke skaffe sig fortrolige oplysninger, som ikke er af betydning for udførelsen af den pågældendes frivillige opgaver.

Dato:

Underskrift
Dagtilbudsbestyrelse Nord
Dagtilbud, Viborg Kommune